

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ในบทนี้จะนำเสนอผลการวิจัยเรื่อง "การสะท้อนภาพกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในสังคมไทยของหนังสือพิมพ์รายวัน" โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ตอนที่ 1 นำเสนอผลการวิเคราะห์เนื้อหาการสะท้อนกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในสังคมไทยของหนังสือพิมพ์รายวัน ตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

- 1.1 ปริมาณการนำเสนอ
- 1.2 รูปแบบการนำเสนอ
- 1.3 ประเภทเนื้อหาที่เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในสังคมไทย
- 1.4 ประเด็นเหตุการณ์ด้านดี - ด้านร้าย
- 1.5 การนำเสนอตามองค์ประกอบคุณค่าข่าว
- 1.6 สถานที่เกิดเหตุการณ์ในเนื้อหา
- 1.7 ภาพลักษณ์ในเชิงบทบาท (บวก-ลบ)

ตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 3 บทสัมภาษณ์แนวทาง/นโยบายในการนำเสนอหรือสะท้อนภาพกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในสังคมไทยของหนังสือพิมพ์รายวัน

ตอนที่ 1 วิเคราะห์การสะท้อนภาพของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในสังคมไทยของหนังสือพิมพ์รายวัน

1.1 ปริมาณการนำเสนอ

จากการนับจำนวนชิ้นงานของเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในสังคมไทยของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ชื่อฉบับ ในช่วงปี พ.ศ. 2543 สุ่มเลือกโดยสุ่มลับเดือนเว้นเดือนเป็นเวลา 6 เดือน ทุกวัน ชื่อฉบับละ 184 ฉบับ พบว่ามีการนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ใน

สังคมไทยจำนวนทั้งสิ้น 462 ชิ้น โดยไทยรัฐนำเสนอเป็นจำนวนมากที่สุด 302 ชิ้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 65.36 และมติชนนำเสนอจำนวน 160 ชิ้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 34.3

เมื่อจำแนกตามกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ทั้ง 5 กลุ่ม คือ ชาวจีน ชาวอินเดีย ชาวพม่า ชาวเขา และชาวไทยมุสลิมภาคใต้ แล้วพบว่า มีการนำเสนอเนื้อหาเดียวกับชาวจีนมากที่สุดคือ 202 ชิ้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 43.72 ตามมาด้วยชาวพม่านำเสนอจำนวน 134 ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29.00 ชาวไทยมุสลิมภาคใต้นำเสนอจำนวน 60 ชิ้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.98 ชาวอินเดียนำเสนอจำนวน 35 ชิ้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.57 และชาวเขาเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่ถูกนำเสนอที่น้อยที่สุดจำนวน 31 ชิ้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.7

รายละเอียดเสนอในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ปริมาณการนำเสนอเนื้อหาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในสังคมไทยของหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ชื่อฉบับ

กลุ่มชาติพันธุ์	หนังสือพิมพ์รายวัน		รวม (%)
	มติชน	ไทยรัฐ	
ชาวจีน	52 (11.25)	150 (32.46)	202 (43.72)
ชาวอินเดีย	15 (3.24)	20 (4.32)	35 (7.57)
ชาวพม่า	54 (11.68)	80 (17.32)	134 (29.00)
ชาวเขา	11 (2.38)	20 (4.32)	31 (6.70)
ชาวไทย-มุสลิมภาคใต้	28 (6.06)	32 (6.92)	60 (12.98)
รวม (%)	160 (34.63)	302 (65.36)	462 (100.00)

1.2 รูปแบบการนำเสนอ

ผลการวิจัย พบว่า หนังสือพิมพ์รายวันมีการนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในสังคมไทยในรูปแบบของข่าวมากที่สุดถึงร้อยละ 55.41 ส่วนรูปแบบของคอลัมน์ประจำถูกนำเสนอมากในลำดับถัดมาร้อยละ 14.28 รูปแบบรายงาน/สารคดีถูกนำเสนอร้อยละ 13.85 รูปแบบอื่นๆ เช่น ภาพข่าว/ภาพประกอบ บทบรรณาธิการ ภาพการ์ตูน และบทความ ถูกนำเสนอใกล้เคียงกันเป็นจำนวนไม่มากนัก ร้อยละ 8.87 3.24 2.81 และ 1.51 ตามลำดับ

สำหรับการนำเสนอเนื้อหาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ของหนังสือพิมพ์รายวันเชิงคุณภาพ (มติชน) มีการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบข่าวมากที่สุดถึงร้อยละ 57.5 โดยชาวอินเดียถูกนำเสนอในสัดส่วนมากที่สุด มีการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบรายงาน/สารคดี รองลงมาร้อยละ 21.88 โดยชาวไทยมุสลิมภาคใต้ถูกนำเสนอในสัดส่วนมากที่สุดมีการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบของคอลัมน์ประจำเป็นอันดับร้อยละ 11.25 โดยชาวเขาถูกนำเสนอในสัดส่วนมากที่สุด

ส่วนการนำเสนอเนื้อหาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ของหนังสือพิมพ์รายวันเชิงปริมาณ (ไทยรัฐ) มีการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบข่าวมากที่สุดเช่นกัน ร้อยละ 54.30 โดยชาวเขาถูกนำเสนอในสัดส่วนมากที่สุด มีการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบคอลัมน์ประจำรองลงมา ร้อยละ 15.89 โดยชาวพม่าถูกนำเสนอในสัดส่วนมากที่สุด มีการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบภาพข่าว/ภาพประกอบเป็นอันดับสามร้อยละ 11.92 โดยชาวอินเดียถูกนำเสนอในสัดส่วนมากที่สุด

รายละเอียดทั้งหมดเสนอในตารางที่ 2.1 2.2 และ 2.3 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2.1 รูปแบบการนำเสนอ เนื้อหาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในสังคมไทยของ
หนังสือพิมพ์รายวัน

รูปแบบการนำเสนอ	หนังสือพิมพ์รายวัน		รวม (%)
	มติชน	ไทยรัฐ	
ข่าว	92 (75.5)	164 (54.30)	256 (55.41)
บทบรรณาธิการ	5 (3.13)	10 (3.31)	15 (3.24)
บทความ	5 (3.13)	2 (0.66)	7 (1.51)
รายงาน / สารคดี	36 (21.88)	29 (9.60)	64 (13.85)
คอลัมน์ประจำ	18 (11.25)	48 (15.89)	66 (14.28)
ภาพข่าว / ภาพประกอบ	5 (3.13)	36 (11.92)	41 (8.87)
ภาพการ์ตูน	-	13 (4.30)	13 (2.81)
รวม (%)	160 (100.00)	302 (100.00)	462 (100.00)

ตารางที่ 2.2 รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในสังคมไทยของหนังสือพิมพ์
รายวันเชิงคุณภาพ (มติชน)

รูปแบบการนำเสนอ	กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ					รวม (%)
	ชาวจีน	ชาวอินเดีย	ชาวพม่า	ชาวเขา	ชาวไทยมุสลิม	
ข่าว	37 (71.15)	12 (80.0)	22 (40.74)	4 (36.36)	17 (60.71)	92 (57.5)
บทบรรณาธิการ	1 (1.92)	1 (6.66)	2 (3.70)	1 (9.09)	-	5 (3.13)
บทความ	-	-	1 (1.82)	3 (27.27)	1 (3.57)	5 (3.13)
รายงาน / สารคดี	9 (17.30)	1 (6.66)	16 (29.62)	-	9 (32.14)	35 (21.88)
คอลัมน์ประจำ	5 (9.61)	1 (6.66)	9 (16.66)	2 (18.18)	1 (3.57)	18 (11.25)
ภาพข่าว / ภาพประกอบ	-	-	4 (7.40)	1 (9.09)	-	5 (3.13)
ภาพการ์ตูน	-	-	-	-	-	-
รวม (%)	52 (100.00)	15 (100.00)	54 (100.00)	11 (100.00)	28 (100.00)	160 (100.0)

ตารางที่ 2.3 รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในสังคมไทยของหนังสือพิมพ์
รายวันเชิงปริมาณ (ไทยรัฐ)

รูปแบบการนำเสนอ	กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ					รวม (%)
	ชาวจีน	ชาวอินเดีย	ชาวพม่า	ชาวเขา	ชาวไทยมุสลิมภาคใต้	
ข่าว	86 (57.33)	12 (60.00)	35 (43.75)	14 (70.00)	17 (53.12)	164 (54.30)
บทบรรณาธิการ	1 (0.66)	1 (5.00)	5 (6.25)	1 (5.00)	2 (6.25)	10 (3.31)
บทความ	2 (1.33)	-	-	-	-	2 (0.66)
รายงาน / สารคดี	21 (14.00)	-	1 (1.25)	-	7 (21.87)	29 (9.60)
คอลัมน์ประจำ	19 (12.66)	-	21 (26.25)	3 (15.00)	5 (15.62)	48 (15.89)
ภาพข่าว / ภาพประกอบ	15 (10.00)	7 (35.00)	11 (13.75)	2 (10.00)	1 (3.12)	36 (11.92)
ภาพการ์ตูน	6 (4.00)	-	7 (8.75)	-	-	13 (4.30)
รวม (%)	150 (100.00)	20 (100.00)	80 (100.00)	20 (100.00)	32 (100.00)	302 (100)

1.3 ประเภทเนื้อหาที่เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในสังคมไทย

ผลการวิจัย พบว่า หนังสือพิมพ์รายวัน มีการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในสังคมไทย เป็นเนื้อหาประเภทความไม่สงบในสังคม - ปัญหาสังคม - อาชญากรรมวินาศกรรม มากกว่าเนื้อหาประเภทอื่นมาก กล่าวคือ นำเสนอถึงร้อยละ 58.44 ส่วนเนื้อหาประเภทการเมืองในประเทศ และเนื้อหาประเภทศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ถูกนำเสนอใกล้เคียงกัน โดยนำเสนอจำนวนร้อยละ 12.58 และ 11.25 ตามลำดับ โดยไทยรัฐนำเสนอในสัดส่วนมากกว่ามติชน ขณะที่เนื้อหาประเภทสงคราม ความเคลื่อนไหวทางทหาร ซึ่งถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวันน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 0.64 โดยไทยรัฐเป็นชื่อฉบับเดียวที่นำเสนอ

นอกจากนี้ยังพบว่า เนื้อหาประเภทการเมืองระหว่างประเทศ, ภัยพิบัติ-สิ่งแวดล้อม, การศึกษาเทคโนโลยี และกีฬา เป็นประเภทเนื้อหาที่ถูกนำเสนอเล็กน้อยมากเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย โดยนำเสนอรวมกันทั้งหมดเพียง 43 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 9.30

หนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 2 ชื่อฉบับ ซึ่งให้ความสำคัญกับการนำเสนอประเด็นของเนื้อหาที่เกี่ยวกับปัญหาสังคม ความไม่สงบในสังคม อาชญากรรม และวินาศกรรม ที่กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ที่อยู่ในสังคมไทยก่อขึ้น เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ต่าง ๆ อาทิเช่น ปัญหาโจรก่อการร้ายในจังหวัดชายแดนภาคใต้ปัญหานักศึกษาพม่าก่อเหตุการณ์ยึดสถานทูต หรือนักศึกษาพม่าร่วมกับกลุ่มกะเหรี่ยง ก่อคดียาเสพติดโรงพยาบาล จ.ราชบุรี ปัญหาแก๊งลูกหมู หรืออาชญากรข้ามชาติ ปัญหาแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาก่อปัญหาสังคม ก่อคดีอาชญากรรม ความรุนแรง ปัญหาโสเภณีชนกลุ่มน้อยปัญหาการค้ายาเสพติดของชนกลุ่มน้อยทางภาคเหนือ เป็นต้น ซึ่งล้วนแล้วแต่ถูกนำเสนอมากในหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 2 ชื่อฉบับขณะที่ประเภทเนื้อหาอื่นๆ เช่นกิจกรรมการเมืองระหว่างประเทศ ความร่วมมือระหว่างประเทศ เศรษฐกิจ-การลงทุน การศึกษา-เทคโนโลยีและการกีฬา หรือประเภทเนื้อหาในเชิงบวกอื่นๆ จะถูกนำเสนอเล็กน้อย

เมื่อจำแนกตามการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในสังคมไทยที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวันเชิงคุณภาพ (มติชน) พบว่า มีการนำเสนอเนื้อหาประเภทปัญหาความไม่สงบ

ในสังคม - ปัญหาสังคม - อาชญากรรม - วิชาศกรรม สูงสุดเป็นจำนวน 103 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 64.37 โดยชาวพม่าถูกนำเสนอในสัดส่วนมากที่สุด รองลงมาคือการนำเสนอเนื้อหาประเภทเศรษฐกิจจำนวน 18 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 11.25 โดยชาวอินเดียถูกนำเสนอในสัดส่วนมากที่สุด ส่วนเนื้อหาประเภทอื่นๆ ถูกนำเสนออย่างมากเมื่อรวมกันแล้วได้เพียง 39 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 24.37

หนังสือพิมพ์รายวันเชิงประมาณ (ไทยรัฐ) พบว่า มีการนำเสนอเนื้อหาประเภทความไม่สงบในสังคม-ปัญหาสังคม-อาชญากรรม-วิชาศกรรม สูงสุดเช่นกันเป็นจำนวน 167 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 55.29 โดยชาวพม่าถูกนำเสนอในสัดส่วนมากที่สุด รองลงมาคือการนำเสนอเนื้อหาประเภทการเมืองในประเทศจำนวน 45 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 14.90 โดยชาวไทยมุสลิมภาคใต้ถูกนำเสนอในสัดส่วนมากที่สุด การนำเสนอเนื้อหาประเภทศาสนา ศิลป วัฒนธรรม ถูกนำเสนอมากเป็นอันดับสามจำนวน 38 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 12.58

รายละเอียดทั้งหมดเสนอในตารางที่ 3.1 3.2 และ 3.3 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 ประเภทเนื้อหาที่เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย ที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวัน

ประเภทเนื้อหาของเหตุการณ์	หนังสือพิมพ์รายวัน		รวม (%)
	มดิชน	ไทยรัฐ	
การเมืองในประเทศ	12 (8.12)	45 (14.90)	58 (12.55)
การเมืองระหว่างประเทศ	3 (1.38)	9 (2.98)	12 (2.59)
สงคราม ความเคลื่อนไหวทางทหาร	-	3 (0.99)	3 (0.64)
เศรษฐกิจ	18 (11.25)	18 (5.96)	36 (7.79)
ปัญหาสังคม ความไม่สงบ	103 (64.37)	167 (55.29)	270 (58.44)
ภัยพิบัติ - สิ่งแวดล้อม	2 (1.25)	3 (0.99)	5 (1.08)
ศาสนา ศิลป วัฒนธรรม	14 (8.75)	38 (12.58)	52 (11.25)
การศึกษา - เทคโนโลยี	7 (4.37)	9 (2.98)	16 (3.46)
กีฬา	-	10 (3.31)	10 (2.15)
รวม	160	302	462
(%)	(100.00)	(100.00)	(100.00)

ตารางที่ 3.2 ประเภทเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทยที่นำเสนอใน
หนังสือพิมพ์รายวันเชิงคุณภาพ (มติชน)

ประเภทเนื้อหา ของเหตุการณ์	กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ					รวม (%)
	ชาวจีน	ชาว อินเดีย	ชาว พม่า	ชาวเขา	ชาวไทย มุสลิมภาคใต้	
การเมืองในประเทศ	3 (5.76)	-	-	3 (27.27)	7 (25.00)	13 (8.12)
การเมืองระหว่าง ประเทศ	-	-	3 (5.55)	-	-	3 (1.87)
สงคราม / ความ เคลื่อนไหวทางทหาร	-	-	-	-	-	-
เศรษฐกิจ	10 (19.23)	5 (33.33)	-	-	3 (10.71)	18 (11.25)
ปัญหาสังคม ความไม่ สงบ	34 (65.38)	10 (66.66)	45 (83.33)	4 (36.36)	10 (35.71)	103 (64.37)
ภัยพิบัติ - สิ่งแวดล้อม	-	-	2 (3.70)	-	-	2 (1.25)
ศาสนา ศิลป วัฒน ธรรม	5 (9.61)	-	4 (7.40)	3 (27.27)	2 (7.14)	4 (8.75)
การศึกษา - เทคโนโลยี	-	-	-	1 (9.09)	6 (21.42)	7 (4.37)
กีฬา	-	-	-	-	-	-
รวม	52 (100.0)	15 (100.0)	54 (100.0)	11 (100.0)	28 (100.0)	160 (100.0)

ตารางที่ 3.3 ประเภทเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทยที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวันเชิงปริมาณ (ไทยรัฐ)

ประเภทเนื้อหา ของเหตุการณ์	กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ					รวม (%)
	ชาวจีน	ชาว อินเดีย	ชาวพม่า	ชาวเขา	ชาวไทยมุสลิม ภาคใต้	
การเมืองในประเทศ	32 (12.24)	-	2 (2.50)	1 (5.00)	10 (31.25)	45 (14.90)
การเมืองระหว่าง ประเทศ	1 (0.66)	-	7 (8.75)	-	1 (3.12)	9 (2.98)
สงคราม / ความ เคลื่อนไหวทางทหาร	1 (0.66)	-	1 (1.25)	-	1 (3.12)	3 (0.99)
เศรษฐกิจ	13 (8.66)	3 (15.00)	1 (1.25)	-	1 (3.12)	18 (5.96)
ปัญหาสังคม ความไม่ สงบ	62 (41.33)	12 (60.00)	66 (82.5)	15 (75.00)	12 (37.50)	167 (55.29)
ภัยพิบัติ - สิ่งแวดล้อม	1 (0.66)	-	-	2 (10.00)	-	3 (0.99)
ศาสนา ศิลป วัฒน ธรรม	28 (18.66)	3 (15.00)	3 (3.75)	2 (10.00)	2 (6.25)	38 (12.58)
การศึกษา - เทคโนโลยี	5 (3.33)	1 (5.00)	-	-	-	9 (2.98)
กีฬา	7 (4.66)	1 (5.00)	-	-	2 (6.25)	10 (3.31)
รวม	150 (100.0)	20 (100.0)	80 (100.00)	20 (100.00)	32 (100.00)	302 (100.0)

1.4 ประเด็นเหตุการณ์ด้านดี-ด้านร้าย

ผลการวิจัย พบว่า หนังสือพิมพ์รายวันมีการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย ในประเด็นเหตุการณ์ด้านร้าย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาสังคม ความไม่สงบในสังคม อาชญากรรม วิทยาศาสตร์ ความขัดแย้ง ฯลฯ จำนวนถึง 286 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 61.90 ขณะที่เนื้อหาในประเด็นเหตุการณ์ด้านดี ซึ่งสร้างสรรค์ ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนา ความสำเร็จ ความก้าวหน้า ฯลฯ ซึ่งสะท้อนสิ่งดีงาม สร้างสรรค์ในสังคมของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย นำเสนอเพียง 176 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 38.09 ทั้งนี้ โดยพบว่าหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมีสัดส่วนมากที่สุดใน การนำเสนอเนื้อหาในประเด็นเหตุการณ์ด้านดีร้อยละ 40.72 ส่วนหนังสือพิมพ์มติชนมีสัดส่วน มากที่สุดในการนำเสนอเนื้อหาในประเด็นด้านร้ายร้อยละ 66.87

จากการศึกษา การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทยของหนังสือพิมพ์รายวันเชิงคุณภาพ (มติชน) ในประเด็นเหตุการณ์ด้านดีร้อยละ 33.12 โดยชาวเขาถูกนำเสนอ ในสัดส่วนมากที่สุด เช่น “มท. ตีทะเบียนชาวเขา” (มติชน 1 พ.ค.43) “สร้างอาชีพหญิงไทย พัฒนา ชนเผ่าชาวเขาให้ยั่งยืน” (มติชน 17 พ.ค.43) “เสียงจากปกากะญอ ชุมชนบ้านแม่ก๊ะเชียง-เฮา อยากู้เรื่องเลือกตั้ง” (มติชน 21 พ.ย.43) ประเด็นเหตุการณ์ด้านร้ายร้อยละ 66.87 โดยชาวอินเดีย ถูกนำเสนอในสัดส่วนมากที่สุด เช่น “คำให้การ ตร.เฝ้ามาเพียงแขก แฉพิรุณเพื่อนร่วมทีม” (มติชน 29 พ.ย.43) “แจจ้ง 40 ล้านฆ่านักธุรกิจอินเดีย ตะลึงซุ่มมือปืนแขกป่าทานที่สุพรรณฯ” (มติชน 23 ก.ย.40) “ปิดบัญชีโต๊ะบอลเถื่อน กลุ่มแจ้ว วงเวียนใหญ่ แหกซื้อดั่งยานวงเวียนใหญ่” (มติชน 2 ก.ค.43)

การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในสังคมไทยของหนังสือพิมพ์รายวันเชิง ปริมาณ (ไทยรัฐ) ในประเด็นเหตุการณ์ด้านดีร้อยละ 40.72 โดยชาวไทยมุสลิมภาคใต้ถูกนำเสนอ ในสัดส่วนมากที่สุด เช่น “กคน. 5 จ.ชายแดนใต้ เสริมสายสัมพันธ์ ร.ร.ปอเนาะ” (ไทยรัฐ 6 พ.ค.43) “ศธ.ประชุมร่วม ศอ.บต.แก้ปัญหา ร.ร.ชายแดนใต้” (ไทยรัฐ 12 พ.ค.43) “อัฟเกรดภาษาไทยเด็ก ชายแดนใต้” (ไทยรัฐ 14 พ.ค.43) ประเด็นเหตุการณ์ด้านร้ายร้อยละ 59.27 โดยชาวพม่า ถูกนำ เสนอในสัดส่วนมากที่สุด เช่น “อีกมิติแรงงานพม่า นักฆ่าจากสนามรบ” (ไทยรัฐ 30 พ.ย.43) “กะเหรี่ยงกามโอด ช่มชู้ฆ่าเด็กหญิง” (ไทยรัฐ 25 ม.ค.43) “รวบแกนนำ นศ.พม่าขณะประท้วง หน้ายูเอ็น” (ไทยรัฐ 25 พ.ย.43)

รายละเอียดทั้งหมดเสนอในตารางที่ 4.1 4.2 และ 4.3 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 ประเด็นเหตุการณ์ ด้านดี-ด้านร้าย ที่เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย
ที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวัน

ประเด็นเหตุการณ์ ด้านดี - ด้านร้าย	หนังสือพิมพ์รายวัน		รวม (%)
	มติชน	ไทยรัฐ	
ด้านดี	53 (33.12)	123 (40.72)	176 (38.09)
ด้านร้าย	107 (66.87)	179 (59.27)	286 (61.90)
รวม (%)	160 (100.00)	302 (100.00)	462 (100.00)

ตารางที่ 4.2 ประเด็นเหตุการณ์ ด้านดี-ด้านร้าย ที่เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย
ที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวันเชิงคุณภาพ (มติชน)

ประเด็นเหตุการณ์ ด้านดี - ด้านร้าย	กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ					รวม (%)
	ชาวจีน	ชาว อินเดีย	ชาว พม่า	ชาวเขา	ชาวไทย มุสลิมภาคใต้	
ด้านดี	13 (25.00)	3 (20.00)	11 (20.37)	9 (81.81)	17 (60.71)	53 (33.12)
ด้านร้าย	39 (75.00)	12 (80.00)	43 (79.62)	2 (18.18)	11 (39.28)	107 (66.87)
รวม (%)	52 (100.0)	15 (100.0)	54 (100.0)	11 (100.00)	28 (100.00)	160 (100.0)

ตารางที่ 4.3 ประเด็นเหตุการณ์ ด้านดี-ด้านร้าย ที่เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย
ที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวันเชิงปริมาณ (ไทยรัฐ)

ประเด็นเหตุการณ์ ด้านดี – ด้านร้าย	กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ					รวม (%)
	ชาวจีน	ชาว อินเดีย	ชาวพม่า	ชาวเขา	ชาวไทย มุสลิมภาคใต้	
ด้านดี	80 (53.33)	7 (35.00)	13 (16.25)	5 (25.00)	18 (56.25)	123 (40.72)
ด้านร้าย	70 (46.66)	13 (65.00)	67 (83.75)	15 (75.00)	14 (43.75)	179 (59.27)
รวม	150	20	80	20	32	302
(%)	(100.0)	(100.0)	(100.00)	(100.0)	(100.00)	(100.0)

1.5 การนำเสนอเนื้อหาตามองค์ประกอบคุณค่าข่าว

ผลการวิจัย พบว่า หนังสือพิมพ์รายวันนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย ที่มีองค์ประกอบคุณค่าข่าวในด้านความสำคัญและผลกระทบ กับความขัดแย้ง ใกล้เคียงกันร้อยละ 20.99 และ 20.77 ส่วนองค์ประกอบด้านความลึกลับ ชับซ้อนซ่อนเงื่อน กับเร้าอารมณ์และความรู้สึก ถูกนำเสนอใกล้เคียงกันที่ร้อยละ 10.82 และ 10.60

หนังสือพิมพ์รายวันเชิงคุณภาพ (มติชน) มีการนำเสนอเนื้อหาตามองค์ประกอบคุณค่าข่าวด้านความเด่นมากที่สุด จำนวน 37 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 23.12 โดยกลุ่มชาวเขาถูกนำเสนอในสัดส่วนมากที่สุด รองลงมาคือ องค์ประกอบคุณค่าข่าวด้านเร้าอารมณ์และความรู้สึกร้อยละ 20.62 โดยกลุ่มชาวพม่าถูกนำเสนอในสัดส่วนมากที่สุด

ส่วนการนำเสนอเนื้อหาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ของหนังสือพิมพ์รายวันเชิงปริมาณ (ไทยรัฐ) มีการนำเสนอเนื้อหาตามองค์ประกอบคุณค่าข่าวด้านความเด่น กับความสำคัญและผลกระทบค่อนข้างมากใกล้เคียงกัน ที่ร้อยละ 28.47 และ 27.15 โดยกลุ่มชาวจีนถูกนำเสนอในสัดส่วน

ส่วนองค์ประกอบคุณค่าชาวด้านความเด่นมากที่สุด ชาวพม่าถูกนำเสนอในสัดส่วนองค์ประกอบคุณค่าชาวด้านความสำคัญและผลกระทบมากที่สุด รองลงมาคือองค์ประกอบคุณค่าชาวด้านความขัดแย้งร้อยละ 22.18 โดยชาวอินเดียถูกนำเสนอในสัดส่วนมากที่สุด

นอกจากนี้ยังพบว่า หนังสือพิมพ์รายวันนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทยที่มีองค์ประกอบคุณค่าชาวด้านความแปลกใหม่ และความหายนะ ไม่มากนักโดยนำเสนอเพียงร้อยละ 5.19 และ 4.97

รายละเอียดทั้งหมดเสนอในตารางที่ 5.1 5.2 และ 5.3 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.1 การนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย จำแนกตามองค์ประกอบคุณค่าข้าว ของหนังสือพิมพ์รายวัน

องค์ประกอบคุณค่าข้าว	หนังสือพิมพ์รายวัน		รวม (%)
	มติชน	ไทยรัฐ	
ความเด่น	37 (23.12)	86 (28.47)	123 (26.62)
ความขัดแย้ง	29 (18.12)	67 (22.18)	96 (20.77)
ลึกลับ ซับซ้อน ซอนเงื่อน	26 (16.25)	24 (7.94)	50 (10.82)
เร้าอารมณ์และความรู้สึก	33 (20.62)	16 (5.29)	49 (10.60)
สำคัญและผลกระทบ	15 (9.37)	82 (27.15)	97 (20.99)
หายน่ะ	8 (5.00)	15 (4.96)	23 (4.97)
แปลกใหม่	12 (7.50)	12 (3.97)	24 (5.19)
รวม	160	302	462
(%)	(100.00)	(100.00)	(100.00)

ตารางที่ 5.2 การนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย จำแนกตามองค์ประกอบคุณค่าข่าว ของหนังสือพิมพ์รายวันเชิงคุณภาพ (มติชน)

ประเด็นเหตุการณ์ ด้านดี – ด้านร้าย	กลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ					รวม (%)
	ชาวจีน	ชาว อินเดีย	ชาวพม่า	ชาวเขา	ชาวไทย มุสลิมภาคใต้	
ความเด่น	14 (26.92)	2 (13.33)	11 (20.37)	4 (36.36)	6 (21.42)	37 (23.12)
ความขัดแย้ง	12 (23.07)	5 (33.33)	5 (9.25)	3 (27.27)	4 (14.28)	29 (18.12)
ลึกลับ ซับซ้อน ชอน เงื่อน	12 (23.07)	-	3 (5.55)	-	3 (10.71)	26 (16.25)
ไร้อารมณ์และ ความรู้สึก	6 (11.53)	-	25 (46.29)	2 (18.18)	-	33 (20.62)
สำคัญและผล กระทบ	1 (1.92)	-	9 (16.33)	1 (9.09)	4 (14.28)	15 (9.37)
หายหน้า	4 (7.69)	-	-	-	4 (14.28)	8 (5.00)
แปลกใหม่	3 (5.76)	-	1 (1.85)	1 (9.09)	7 (25.00)	12 (7.50)
รวม	52	15	54	11	28	160
(%)	(100.0)	(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.00)	(100.0)

1.6 สถานที่เกิดเหตุการณ์

ผลการวิจัย พบว่า สถานที่เกิดเหตุการณ์ในเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างในสังคมไทย ที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวัน กรุงเทพฯและภาคกลางเป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์ในเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทยมากที่สุด จำนวน 217 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 46.96 รองลงมาคือ ภาคตะวันตกและภาคใต้ นำเสนอในจำนวนใกล้เคียงกันร้อยละ 17.74 และ 16.23

หนังสือพิมพ์รายวันเชิงคุณภาพ (มติชน) พบว่า กรุงเทพฯและภาคกลางเป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์ในเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทยมากที่สุด ร้อยละ 35.62 โดยกลุ่มชาวอินเดียถูกนำเสนอในสัดส่วนมากที่สุด รองลงมาคือภาคตะวันตกร้อยละ 25.62 โดยชาวพม่าถูกนำเสนอในสัดส่วนมากที่สุด ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์ในเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในสังคมไทยน้อยที่สุด เพียงร้อยละ 4.37 โดยมีการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับชาวจีนกลุ่มเดียวเท่านั้น

ส่วนในหนังสือพิมพ์รายวันเชิงปริมาณ (ไทยรัฐ) พบว่า กรุงเทพฯ และ ภาคกลางเป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์ในเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทยมากที่สุด เช่นเดียวกันในปริมาณร้อยละ 52.98 โดยชาวอินเดียถูกนำเสนอในสัดส่วนมากที่สุด ภาคตะวันตกและภาคใต้เป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์ในเนื้อหาใกล้เคียงกันร้อยละ 13.57 และ 13.24 โดยชาวพม่าถูกนำเสนอในสัดส่วนมากที่สุดในภาคตะวันตก และชาวไทยมุสลิมภาคใต้ถูกนำเสนอให้สัดส่วนมากที่สุดในภาคใต้ ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นสถานที่เกิดเหตุการณ์ในเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในสังคมไทยน้อยที่สุดเพียงร้อยละ 2.31

รายละเอียดทั้งหมดเสนอในตารางที่ 6.1 6.2 และ 6.3 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6.1 สถานที่เกิดเหตุการณ์ในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย ที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวัน

สถานที่เกิดเหตุการณ์	หนังสือพิมพ์รายวัน		รวม (%)
	มติชน	ไทยรัฐ	
กรุงเทพฯ และภาคกลาง	57 (35.62)	160 (52.98)	217 (45.96)
ภาคใต้	35 (21.87)	40 (13.24)	75 (16.23)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7 (4.37)	7 (2.31)	14 (3.03)
ภาคตะวันตก	41 (25.62)	41 (13.57)	82 (17.74)
ภาคตะวันออก	3 (1.87)	17 (5.62)	20 (4.32)
ภาคเหนือ	17 (10.62)	37 (12.25)	54 (11.68)
รวม	160	302	462
(%)	(100.00)	(100.00)	(100.00)

1.7 ภาพลักษณ์ในเชิงบทบาท

จากผลการวิจัย พบว่า ภาพลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย ที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวัน เป็นภาพลักษณ์ในเชิงลบถึงร้อยละ 62.33 ขณะที่ เป็นภาพลักษณ์ในเชิงบวกเพียงร้อยละ 37.66 เท่านั้น โดยมติชนและไทยรัฐนำเสนอภาพลักษณ์ในเชิงลบ ใกล้เคียงกันคือร้อยละ 67.50 และ 59.60 ภาพลักษณ์ในเชิงบวกร้อยละ 40.39 และ 32.50

ทั้งนี้โดยกลุ่มภาพลักษณ์ของผู้ต้องหา-ผู้ถูกดำเนินคดี นำเสนอจำนวนร้อยละ 21.64 เช่น "จับสองสาวกะเหรี่ยงเสฟผีน..." (ไทยรัฐ 26 พ.ค. 43) "จับมอญที่มฆ่า 2 นักรรรม..." (มติชน 8 ก.ค. 43) "จับหมอจีนเถื่อนรักษาอ้วน..." (มติชน 15 พ.ย. 43) "ตำรวจขอล่าตัว 2 เสี่ยพิศวาสกาม ก่อนสรุปสำนวน แม่เล่าจิว..." (มติชน 28 ก.ย. 43) "สอบเสี่ยโรงนวด รอบ 2 สางคดีฆ่าอัยการ..." (มติชน 19 ก.ย. 43)

กลุ่มภาพลักษณ์ ของฆาตกร-อาชญากร-มาเฟีย นำเสนอร้อยละ 17.31 เช่น "คำให้การตร. เฝ้ามามาเฟียแขก แฉพิรุณเพื่อนร่วมทีม..." (มติชน 29 พ.ย. 43) "พม่าโหดแทงตำรวจ เจอยิงสวนดับ..." (มติชน 17 ก.ค. 43) "ล่าแก๊งอาเจิน ฆ่าหั่นศพ-ซั่มหัทธกรกิจเถื่อน..." (มติชน 25 ก.ค. 43) "สยองแก๊งมังกะฆ่าหั่นศพทิ้งลำโรง..." (มติชน 15 พ.ค. 43) "กะเหรี่ยงกามโหด ช่มชู้ฆ่าเด็กหญิง..." (ไทยรัฐ 26 ม.ค. 43)

กลุ่มภาพลักษณ์ของโจรก่อการร้าย-ก่อวินาศกรรม นำเสนอร้อยละ 14.50 เช่น เหตุการณ์นักศึกษาพม่าหัวรุนแรงร่วมกับกลุ่มกะเหรี่ยงก่อคดีอาชญากรรมบุกยึดโรงพยาบาล จ. ราชบุรี "กองกำลังติดอาวุธ ก่อคดีอาชญากรรมบุกยึดโรงพยาบาล ราชบุรี" (หน้าหนึ่งไทยรัฐ 27 ม.ค. 43) "...ล่าสุดกองกำลังที่เรียกตัวเองว่า "ก๊อดอาร์มี" พร้อมอาวุธหนักร้ายแรง ได้บุกเข้ายึดโรงพยาบาลศูนย์ราชบุรี และจับแพทย์ พยาบาลรวมถึงคนไข้เป็นตัวประกันจำนวนมาก มันบุกอาจมันทำทนายอำนาจรัฐไทยเสียเหลือเกิน..." (คอลัมน์นักล่าได้กล้าเสีย ไทยรัฐ 26 ม.ค. 43) ภาพประกอบข่าว ในไทยรัฐ มีข้อความบรรยายประกอบได้ภาพว่า "ตายเรียบ หลังจากปฏิบัติการอย่างเฉียบขาด เด็ดชีวิต ทหารกะเหรี่ยง "ก๊อดอาร์มี" ที่ล่องล้าอธิปไตยของไทย ตายเรียบ 10 ศพ"

กรณีนักโทษชาวพม่า จับตัวผู้บัญชาการเรือนจำ เพื่อหลบหนีจากเรือนจำสมุทรสาคร ภาพประกอบข่าว ในมติชน มีข้อความบรรยายประกอบได้ภาพว่า "สุดอุกอาจนักโทษชาวพม่าใช้ปืนจ่อหัวเจ้าหน้าที่เรือนจำสมุทรสาครในรถปิกอัพมุ่งหน้าออกจากเรือนจำหลังกลุ่มนักโทษรวมหัวกันจับเจ้าหน้าที่เรือนจำ 7 คน เป็นตัวประกัน รวมทั้งนายสมวงศ์ ศิริเวช ผู้บัญชาการเรือนจำ" "แฉ ผบ.ศุภใจเด็ดยอมตายขอให้ตำรวจหยุด ถ้าสุดอุกอาจเพียบถุกยิงเข้าท้ายทอย กระสุนผ่านสมองนักโทษพม่าเรียบ พรุณหมดทั้ง 9 ศพ ราชทัณฑ์เต้นผางสอบหาที่มาอาวุธ เพชฌฆาตชุดดำเด็ดหัวเดนคุก ทมิฬเรียบ 9 ศพ หลังวางแผนเจาะยางรถคนร้าย บุกรถช่วยตัวประกัน ออกได้ 4 คน แต่ ผบ.เรือนจำพลอยรับเคราะห์..." (ไทยรัฐ 24 พ.ย. 43) โดยในการนำเสนอชิ้นนี้หนังสือพิมพ์รายวันมักจะสะท้อนออกมาในลักษณะที่ว่าเป็นการก่อการร้ายที่มุ่งหวังเข้ามาใช้ไทยเป็นฐานในการเรียกร้องประชาธิปไตยในประเทศของตนเอง ซึ่งเป็นการรุกรานอธิปไตยของชาติไทย และก่อผลเสียต่อความมั่นคง และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนไทย จะเห็นได้ว่าเหตุการณ์ในลักษณะที่ใช้ความรุนแรงของชาวพม่าในประเทศไทยเกิดขึ้นบ่อยครั้ง

เหตุการณ์เกี่ยวกับปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ "ใหม่ โรงเรียนปอเนาะปัตตานีรอด 10 หลัง" (มติชน 14 ม.ค. 43) "พบหลักฐานมัดมือบี้ม ปัตตานี-เร่งล่าเพิ่ม" (มติชน 1 ก.ย. 43) "ตร. มิน บี้ม โรงพักปัตตานีพยานชัดแย้ง" (มติชน 2 ก.ย.43) "...รายงานข่าวจากตำรวจสันติบาลในพื้นที่แจ้งว่า บรรดาแกนนำของสมาชิกขบวนการต่าง ๆ ประกอบด้วยฟูโด, ฟืออาร์เอ็น, มูจาฮิดีน และบีเอ็นพีที ได้ร่วมลงนามข้อตกลงร่วมกันเป็นขบวนการบือฮาร์ตุ ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย และมีแผนที่จะเคลื่อนไหวเน้นการปฏิบัติการในปี ค.ศ. 2000 ทุกรูปแบบ ทั้งด้านศาสนา สังคม การเมือง และการก่อการร้าย..." (มติชน 4 ม.ค. 43) โดยในการนำเสนอชิ้นนี้หนังสือพิมพ์รายวันมักจะสะท้อนออกมาในลักษณะที่ว่าเป็นใจก่อการร้ายที่ต้องการแยกตัวออกจากการปกครองของไทย โดยได้ก่อวินาศกรรม สร้างความวิบัติให้กับพื้นที่ และได้รับการสนับสนุนหรือค้ำจุนจากประเทศเพื่อนบ้าน

ส่วนกลุ่มภาพลักษณะในเชิงบวกที่ถูกนำเสนอ มากที่สุดได้แก่กลุ่มภาพลักษณะของการได้รับการยอมรับ ที่นำเสนอจำนวน 67 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 14.50 เช่น "เจ้าสัวซีพี หนุนพักหนีเกษตรกร"

(มติชน 8 ก.ย.43) "นักวิชาการ มอ.ปัตตานี ผลงานแจ้งแปล รธน.ไทย 40 เป็นมลายู" (มติชน 21 ก.ค.43) "คุณยายวัย 73 ผู้ครอบครองมรดกรำมอญ" (มติชน 4 ก.ย.43) "หลวงเตี้ยให้พร ต๋อวัย" (ไทยรัฐ 4 ก.ย.43) รองลงมา กลุ่มภาพลักษณ์ปฏิรูป-พัฒนา นำเสนอจำนวน 44 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 9.25 เช่น "สร้างอาชีพหญิงไทย พัฒนาชนเผ่าชาวเขาให้ยั่งยืน" (มติชน 17 พ.ค.43) "ทำเรือน้ำ ลึกใหม่ สดุด ประตูลูอินเดีย-มาเลย์" (ไทยรัฐ 2 พ.ค.43) อันดับสามกลุ่มภาพลักษณ์ด้านสัมพันธ์-เป็นมิตร-ช่วยเหลือ นำเสนอจำนวน 30 ชิ้น คิดเป็นร้อยละ 6.49 "เสียดับ-สุเทพ แสงนันทิ แห่งโป รสपोर्ट แจ้งข่าวมาว่า ขอเชิญร่วมเดิน-วิ่งเฉลิมพระเกียรติสู่สหัสวรรษใหม่ ที่จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย อาทิตย์ที่ 23 ม.ค.43นี้" (มติชน 15 ม.ค.43) "เที่ยววาชนบุรี : ชมวัดและศิลปวัฒนธรรมชาวมอญ" (มติชน 17 ก.ค.43)

เมื่อพิจารณา การนำเสนอภาพลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย พบว่าหนังสือพิมพ์รายวันเชิงคุณภาพ (มติชน) นำเสนอในเชิงลบสูงสุดร้อยละ 67.5 เกี่ยวกับกลุ่มชาวพม่าในสัดส่วนมากที่สุด โดยบทบาทของผู้ต้องหาผู้ถูกดำเนินคดีถูกนำเสนอในเชิงลบมากที่สุด ร้อยละ 25.00 เช่น "จับหนุ่มมูเซอพกยาบ้าชายวัยรุ่น..." (มติชน 5 ก.ค.43) "นายพุฒี จะมี ชาวเขาเผ่ามูเซอ ขนยาบ้า 3 หมื่นเม็ดจะไปส่งลูกค้า แต่ไปไม่รอดเพราะดันมีพิรุณ ถูก ตชด.334 แม่ยาย ตรวจค้นเจอของกลางก่อน..." (มติชน 15 ม.ค.43) "จับหมอจีนเถื่อนรักษาอ้วน..." (มติชน 15 พ.ย.43) รองลงมาได้แก่บทบาท ฆาตกร-อาชญากร-มาเฟีย ร้อยละ 17.50 เช่น "ล่าแก๊งอาเงิน ม่าหั้นศพ-ซี้ปมหักธุรกิจเถื่อน..." (มติชน 25 ก.ค.43) "นครบาล วิสามัญมาเฟียหมิงรัชดา รวบ 3 มังขนส่งยาบ้าผ่านเที่ยวบิน..." (มติชน 29 พ.ย.43) "ซี้แก๊งมังกรเกี่ยวข้อง ม่าหั้นศพขายนิรนาม" (มติชน 16 พ.ค.43)

ส่วนการนำเสนอภาพลักษณ์ในบทบาทเชิงบวกร้อยละ 32.5 เกี่ยวกับกลุ่มชาวเขาในสัดส่วนมากที่สุด โดยบทบาทได้รับการยอมรับถูกนำเสนอในเชิงบวกมากที่สุด ร้อยละ 9.31 เช่น "ชวนซี้ นศ.หม่อมมีสิทธิวิจารณ์รัฐบาลพม่า" (มติชน 31 ส.ค.43) "มท. ตีทะเบียนชาวเขา" (มติชน 4 ก.ย.43) รองลงมาได้แก่ บทบาทปฏิรูป-พัฒนา ร้อยละ 8.12 เช่น "สปช. ได้งบ 50 ล้าน ตั้งศูนย์

รวมโรงเรียน 5 จ.ชายแดนใต้" (มติชน 11 พ.ค.43) "คนจ.ปัตตานีสอนเด็กปอเนาะ 2 ปี เกือบ 4 พันคน" (มติชน 19 ก.ค.43) "กศน. 5 จ.ชายแดนใต้ เสริมสามัญ ร.ร.ปอเนาะ" (มติชน 6 พ.ค.43)

การนำเสนอภาพลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทยของหนังสือพิมพ์รายวันเชิงปริมาณ (ไทยรัฐ) ในเชิงลบสูงสุดร้อยละ 59.60 เกี่ยวกับกลุ่มชาวพม่าในสัดส่วนสูงสุด โดยบทบาทผู้ต้องหา-ผู้ถูกดำเนินคดี ถูกนำเสนอในเชิงลบมากที่สุด ร้อยละ 19.86 เช่น "จับสองสาวกะเหรี่ยงเสกผีน" (ไทยรัฐ 25 พ.ค.43) "ตร.ขอล่าตัว 2 เสี่ย พิศวาสกาม ก่อนสรุปสำนวนแม่เล้าจิว" (ไทยรัฐ 27 ก.ย.43) "จับหนุ่มมุเซอพกยาบ้าค้าวัยรุ่น" (ไทยรัฐ 2 ก.ค.43) รองลงมาได้แก่ บทบาท ฆาตกร-อาชญากร-มาเฟีย ร้อยละ 17.21 เช่น "ยิงหัวอีก้อ 2 ศพ...." (ไทยรัฐ 10 พ.ย.43) "เจาะระเบิด จนท.ฝ่ายปราบปรามสรรพสามิต จ.แม่ฮ่องสอน ตรวจค้นศูนย์ผู้ลี้ภัย ชาวกะเหรี่ยง บ้านปางควาย จ.แม่ฮ่องสอน ยึดได้ดินระเบิดที่เอ็นที 302 แห่ง และเหล้าเถื่อนอีกจำนวนมาก" (ไทยรัฐ 31 ม.ค.43)

ส่วนการนำเสนอภาพลักษณ์ในเชิงบวกร้อยละ 40.39 เกี่ยวกับกลุ่มชาวจีนในสัดส่วนสูงสุด โดยบทบาทการได้รับการยอมรับ ถูกนำเสนอในเชิงบวกมากที่สุดร้อยละ 17.21 เช่น "ทายาทมังกรอีสาน จักริน พัฒน์ดำรงจิตร ลูกชายเสี่ยเล้ง ขอนแก่น ที่บิดาหมายมั่นปั้นมือว่าจะให้เข้าสู่วงการเมือง....." (ไทยรัฐ 17 ก.ค.43) "ส.ว.หารือแรงงานต่างด้าว" (ไทยรัฐ 4 พ.ย.43)รองลงมาได้แก่ บทบาทปฏิรูป-พัฒนา ร้อยละ 10.26 เช่น "ปัตตานี ทุ่มงบกว่า 4 ล้าน จัดการศึกษาออก ร.ร.ในพื้นที่" (ไทยรัฐ 4 พ.ย.43) "ศธ. อนุมัติเงินกู้ไร่ดอกเบ๊ย ร.ร.มุสลิมชายแดนใต้" (ไทยรัฐ 20 ม.ค.43).

รายละเอียดทั้งหมดเสนอในตารางที่ 7.1 7.2 และ 7.3 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 7.1 ภาพลักษณ์ในเชิงบทบาทของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย ที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวัน

ภาพลักษณ์ในเชิงบวก	หนังสือพิมพ์		รวม (%)
	มติชน	ไทยรัฐ	
ด้านสัมพันธ์ / เป็นมิตร / ช่วยเหลือ	5 (3.12)	25 (8.27)	30 (6.49)
ปฏิรูป / พัฒนา	13 (8.12)	31 (10.26)	44 (9.52)
ได้รับการยอมรับ	15 (9.31)	52 (17.21)	67 (14.50)
ศรัทธา / ยึดมั่น / ร่วมใจ	11 (6.87)	5 (1.96)	29 (6.27)
น่าเห็นใจ	8 (5.00)	5 (1.62)	13 (2.81)
ภาพลักษณ์เชิงบวก (รวม)	52 (32.5)	122 (40.39)	174 (37.66)
ภาพลักษณ์ในเชิงลบ	มติชน	ไทยรัฐ	รวม(%)
โจรก่อการร้าย / ก่อวินาศกรรม	25 (15.62)	42 (13.90)	67 (14.50)
ก่อปัญหา / ก่อวิกฤติความตึงเครียด	12 (7.50)	21 (6.95)	33 (7.14)
อดอยาก / ยากจน/ทุกข์ยาก	3 (1.87)	5 (1.65)	8 (1.73)
ฆาตรกร / อาชญากร / มาเฟีย	28 (17.50)	52 (17.21)	80 (17.31)
ผู้ต้องหา / ผู้ถูกดำเนินคดี	40 (25.00)	60 (19.86)	100 (21.64)
ภาพลักษณ์เชิงลบ (รวม)	108 (67.5)	180 (59.60)	288 (62.33)
รวม (%)	160 (100.00)	302 (100.00)	462 (100.00)

ตารางที่ 7.2 ภาพลักษณ์ในเชิงบทบาทและการสื่อความหมายทางภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย ที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวันเชิงคุณภาพ (มติชน)

ภาพลักษณ์ในเชิงบวก	กลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ					รวม (%)
	ชาวจีน	ชาวอินเดีย	ชาวพม่า	ชาวเขา	ชาวไทยมุสลิมภาคใต้	
ด้านสัมพันธ์/เป็นมิตร/ช่วยเหลือ	2 (3.84)	-	-	2 (18.18)	1 (3.57)	5 (3.12)
ปฏิรูป / พัฒนา	5 (9.61)	1 (6.66)	-	2 (18.18)	5 (17.85)	13 (8.12)
ได้รับการยอมรับ	7 (13.46)	2 (13.33)	-	1 (9.09)	5 (17.85)	15 (9.31)
ศรัทธา / ยึดมั่น / ร่วมใจ	1 (1.92)	-	2 (3.70)	1 (9.09)	7 (25.00)	11 (6.87)
น่าเห็นใจ	-	-	5 (9.25)	3 (27.27)	-	8 (5.00)
ภาพลักษณ์เชิงบวก (รวม)	15 (28.84)	3 (20.00)	7 (12.96)	9 (81.81)	18 (64.28)	52 (32.5)
ภาพลักษณ์ในเชิงลบ	ชาวจีน	ชาวอินเดีย	ชาวพม่า	ชาวเขา	ชาวไทยมุสลิมภาคใต้	รวม(%)
โจรก่อการร้าย / ก่อวินาศกรรม	-	-	18 (33.33)	-	7 (25.00)	25 (15.62)
ก่อปัญหา/ก่อวิกฤติความตึงเครียด	2 (3.84)	-	10 (18.51)	-	-	12 (7.50)
อดอยาก / ยากจน/ทุกข์ยาก	-	-	2 (3.70)	1 (9.09)	-	3 (1.87)
ฆาตกรร / อาชญากร / มาเฟีย	15 (28.84)	7 (46.66)	5 (9.25)	-	1 (3.57)	28 (17.50)
ผู้ต้องหา / ผู้ถูกดำเนินคดี	20 (38.46)	5 (33.33)	12 (22.22)	1 (9.09)	2 (7.14)	40 (25.00)
ภาพลักษณ์เชิงลบ (รวม)	37 (71.15)	12 (80.00)	47 (87.03)	2 (18.18)	10 (35.71)	108 (67.5)
รวม (%)	52 (100.00)	15 (100.00)	54 (100.00)	11 (100.00)	28 (100.00)	160 (100.0)

ตารางที่ 7.3 ภาพลักษณ์ในเชิงบทบาทและการสื่อความหมายทางภาษาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย ที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวันเชิงปริมาณ (ไทยรัฐ)

ภาพลักษณ์ในเชิงบวก	กลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ					รวม (%)
	ชาวจีน	ชาวอินเดีย	ชาวพม่า	ชาวเขา	ชาวไทยมุสลิมภาคใต้	
ด้านสัมพันธ์/เป็นมิตร/ช่วยเหลือ	21 (14.00)	1 (5.00)	-	1 (5.00)	2 (6.25)	25 (8.27)
ปฏิรูป / พัฒนา	13 (8.66)	2 (10.00)	-	3 (15.00)	3 (9.37)	31 (10.26)
ได้รับการยอมรับ	40 (26.66)	3 (15.00)	-	1 (5.00)	8 (25.00)	52 (17.21)
ศรัทธา / ยึดมั่น / ร่วมใจ	10 (6.66)	1 (5.00)	2 (2.50)	1 (5.00)	5 (15.62)	19 (5.96)
น่าเห็นใจ	-	-	2 (2.50)	1 (5.00)	2 (6.25)	5 (1.65)
ภาพลักษณ์เชิงบวก (รวม)	84 (56.00)	7 (35.00)	4 (5.00)	7 (35.00)	20 (52.50)	122 (40.39)
ภาพลักษณ์ในเชิงลบ	ชาวจีน	ชาวอินเดีย	ชาวพม่า	ชาวเขา	ชาวไทยมุสลิมภาคใต้	รวม (%)
โจรก่อการร้าย / ก่อวินาศกรรม	-	-	35 (43.75)	-	7 (21.87)	42 (13.90)
ก่อปัญหา/ก่อวิกฤตความตึงเครียด	5 (3.33)	-	10 (12.50)	3 (15.00)	3 (9.37)	21 (6.95)
อดอยาก / ยากจน/ทุรกันดาร	-	-	-	5 (25.00)	-	5 (1.65)
ฆาตกร / อาชญากร / มาเฟีย	30 (20.00)	7 (35.00)	11 (13.75)	3 (15.00)	1 (3.12)	52 (17.21)
ผู้ต้องหา / ผู้ถูกดำเนินคดี	31 (20.66)	6 (30.00)	20 (25.00)	2 (10.00)	1 (3.12)	60 (19.86)
ภาพลักษณ์เชิงลบ (รวม)	66 (44.00)	13 (65.00)	76 (95.00)	13 (65.00)	12 (37.5)	108 (59.60)
รวม (%)	150 (100.00)	20 (100.00)	80 (100.00)	20 (100.00)	32 (100.00)	302 (100.0)

ตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 หนังสือพิมพ์รายวันมีการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในรูปแบบของข่าวมากกว่ารูปแบบอื่น ๆ

ผลการทดสอบความแตกต่าง ในการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบข่าวกับรูปแบบอื่น ๆ ด้วยค่าไคสแควร์ (X^2) พบว่าเนื้อหาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย ที่นำเสนอในรูปแบบของข่าว ในหนังสือพิมพ์รายวันทั้ง 2 ชื่อฉบับ มีปริมาณมากกว่ารูปแบบอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทั้งนี้มติชน นำเสนอเนื้อหาในรูปแบบของข่าว จำนวน 92 ชิ้น และนำเสนอในรูปแบบอื่น ๆ รวมกันได้เพียง 68 ชิ้น ส่วนไทยรัฐนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบข่าว จำนวน 164 ชิ้น และนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบอื่น ๆ รวมกัน จำนวน 138 ชิ้น จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 การทดสอบ X^2 ของความแตกต่างระหว่างการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบของข่าวกับการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบอื่น ๆ ในการนำเสนอเนื้อหาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย

หนังสือพิมพ์รายวัน	รูปแบบข่าว	รูปแบบอื่น ๆ รวมกัน	X^2	d.f.
มติชน	92 (57.5)	68 (42.50)	3.62*	159
ไทยรัฐ	164 (54.30)	138 (45.69)	2.24*	301
รวม (%)	256 (55.53)	206 (44.68)	5.42*	461

* $\alpha < .01$

สมมุติฐานที่ 2 หนังสือพิมพ์รายวันมักนำเสนอประเด็นของเหตุการณ์ด้านร้าย มากกว่าประเด็นเหตุการณ์ด้านดี ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย

ผลการทดสอบความแตกต่างในการนำเสนอประเด็นของเหตุการณ์ด้านร้าย และประเด็นเหตุการณ์ด้านดี ด้วยค่าไคสแควร์(X^2) พบว่าการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในสังคมไทย ในประเด็นเหตุการณ์ด้านร้ายปริมาณมากกว่าประเด็นเหตุการณ์ด้านดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทั้งนี้มติชนนำเสนอเนื้อหาในประเด็นเหตุการณ์ด้านร้ายจำนวน 107 ชิ้น และนำเสนอเนื้อหาในประเด็นเหตุการณ์ด้านดี 53 ชิ้น ส่วนไทยรัฐนำเสนอเนื้อหาในประเด็นเหตุการณ์ด้านร้าย 179 ชิ้น และนำเสนอเนื้อหาในประเด็นเหตุการณ์ด้านดี 123 ชิ้น จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 การทดสอบ X^2 ของความแตกต่างระหว่างการนำเสนอเนื้อหาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทยในประเด็นเหตุการณ์ด้านร้าย กับประเด็นเหตุการณ์ด้านดี

หนังสือพิมพ์รายวัน	ประเด็นเหตุการณ์ด้านร้าย	ประเด็นเหตุการณ์ด้านดี	X^2	d.f.
มติชน	107(65.87)	53 (33.12)	18.33*	159
ไทยรัฐ	179 (59.27)	123 (40.72)	10.41*	301
รวม (%)	286 (62.03)	176 (38.17)	26.24*	461

* $\alpha < .01$

สมมุติฐานที่ 3 ภาพลักษณ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทยที่ถูกนำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวันมักเป็นภาพลักษณ์ในเชิงลบ มากกว่าภาพลักษณ์ในเชิงบวก

ผลการทดสอบความแตกต่างในการนำเสนอเนื้อหาภาพลักษณ์ในบทบาทเชิงลบและเชิงบวก ด้วยค่าไคสแควร์(X^2) พบว่าการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ในสังคมไทย ภาพลักษณ์ในบทบาทเชิงลบมีปริมาณมากกว่าภาพลักษณ์ในบทบาทเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทั้งนี้มติชนนำเสนอภาพลักษณ์ในบทบาทเชิงลบจำนวน 108 ครั้ง นำเสนอภาพลักษณ์ในบทบาทเชิงบวกเพียง 52 ครั้ง ส่วนไทยรัฐนำเสนอภาพลักษณ์ในเชิงลบจำนวน 180 ครั้ง นำเสนอภาพลักษณ์ในเชิงบวก จำนวน 122 ครั้ง จึงเป็นไปตามสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้

รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 การทดสอบ X^2 ของความแตกต่างระหว่างภาพลักษณ์ในเชิงลบ กับภาพลักษณ์ในเชิงบวกของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทยที่นำเสนอในหนังสือพิมพ์รายวัน

หนังสือพิมพ์รายวัน	ภาพลักษณ์เชิงลบ	ภาพลักษณ์เชิงบวก	X^2	d.f.
มติชน	108 (67.5)	62 (32.5)	19.72*	159
ไทยรัฐ	180 (59.60)	122 (40.39)	11.17*	301
รวม (%)	288 (62.47)	174 (37.74)	28.19*	461

* $\alpha < .01$

ตอนที่ 3 แนวทาง/นโยบายในการนำเสนอหรือสะท้อนภาพกลุ่มชาติพันธุ์ ต่าง ๆ ในสังคมไทยของหนังสือพิมพ์รายวัน

หนังสือพิมพ์เชิงคุณภาพ (มติชน)

นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์ หัวหน้าข่าวหน้าหนึ่ง หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน เป็นผู้มีหน้าที่ในการกำหนดเนื้อหาเชิงปฏิบัติการ ตอบคำถามในประเด็นแนวทางในการนำเสนอเนื้อหาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย ดังนี้

1. แนวทางในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย

การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

1) รูปแบบของข่าว หลักในการนำเสนอข่าว ให้ความสำคัญกับคุณค่าข่าวที่มีความสดใหม่ น่าสนใจ และมีผลกระทบต่อผู้อ่าน และประชาชนส่วนใหญ่ ซึ่งไม่เลือกว่าเป็นชนชาติใด หากนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย จะเสนอปัญหาเฉพาะในช่วงเหตุการณ์นั้น ๆ

2) รูปแบบของคอลัมน์ประจำ / รายงาน / สารคดี หลักในการนำเสนอ เพื่อสะท้อนภาพวิถีชีวิต วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ เพื่อต้องการเสนอเรื่องราว ปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย ให้คนส่วนใหญ่ในสังคมได้รับทราบปัญหา ทำให้มีการหยิบยกปัญหาเหล่านั้นขึ้นมาพิจารณาและแก้ไข

สรุปเป้าหมายหลักในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ เพื่อนำเสนอเรื่องราว เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคมให้แก่ประชาชนโดยทั่วไป ส่วนเป้าหมายรองคือการยกระดับปัญหาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ให้สังคมได้รับทราบมากยิ่งขึ้น

2. ลักษณะการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย

การนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย สะท้อนภาพเหตุการณ์ตามความเป็นจริง โดยให้ข้อมูลที่เป็นจริง ข้อมูลเชิงคุณภาพ ไม่มีการทำร้ายชนกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม โดยระมัดระวังผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ทั้งนี้ไม่มีเป้าหมายที่จะล้มล้างกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย และเบี่ยงเบนเนื้อหาจากความเป็นจริง

โดยเฉพาะในการนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบของรายงาน สารคดี จะมีการนำเสนอข้อมูลในเบื้องต้น เพื่อให้ข้อมูลรอบด้าน เพื่อการตัดสินใจของผู้อ่าน โดยมติชนถือได้ว่าเป็นเวทีกลางในการให้โอกาสแก่องค์กรเอกชน (NGOs) ต่าง ๆ นักสิทธิมนุษยชนได้นำเสนอแนวคิดผ่านสื่อมวลชน กระแสหลัก

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย เบี่ยงเบนไปจากความเป็นจริง

- ปัจจัยด้านธุรกิจ เนื่องจากหนังสือพิมพ์มติชนเน้นกลุ่มเป้าหมายระดับปัญญาชน กลุ่มผู้มีระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคมสูง อาทิ นักวิชาการ แกนนำนักสิทธิมนุษยชน และ NGOs ต่าง ๆ ดังนั้นการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทยต้องเป็นไปด้วยความเป็นกลาง ให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ที่เป็นธรรมต่อชนกลุ่มต่าง ๆ อย่างรอบด้าน ในเชิงลึก เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าส่วนใหญ่

- ผลจากกระบวนการคัดเลือกข่าว เนื่องจากหนังสือพิมพ์มติชนมีหลักในการนำเสนอข่าวจากองค์ประกอบคุณค่าข่าวที่มีความสด ใหม่ เป็นข้อเท็จจริง ที่น่าสนใจ ดังนั้น ปัจจัยจากกระบวนการคัดเลือกข่าวจึงไม่ใช่ปัจจัยที่มีผลต่อการนำเสนอเนื้อหาที่เบี่ยงเบนไปจากความเป็นจริง เพราะจะมีการประชุมข่าว 2 รอบ/วัน เพื่อคัดเลือกข่าวที่จะนำเสนอในหน้าหนังสือพิมพ์ นอกจากนี้ ปัจจุบัน หนังสือพิมพ์ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยและกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมมากขึ้น เนื่องจากมีการรับข่าว online จากสำนักข่าวประชาธรรม ซึ่งเป็นกลุ่ม NGOs ที่ทำงานเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยที่ตั้งขึ้นเพื่อเสนอข่าว ประเด็นปัญหาของชนกลุ่มน้อยแก่สื่อมวลชนโดยทั่วไป ทำให้

หนังสือพิมพ์สามารถตรวจสอบข่าวที่จะนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย ได้มากขึ้น และมีช่องทางในการรับข่าวเกี่ยวกับชนกลุ่มน้อยมากยิ่งขึ้นด้วย ซึ่งจะทำให้นำเสนอ กระบวนการคัดเลือกมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังเป็นไปได้ว่าข่าวที่นำเสนอเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมมีทั้งเรื่องดีและไม่ดี แต่หนังสือพิมพ์ไม่รู้ทั้งหมดว่ามีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นบ้าง ทำให้ไม่สนใจที่จะนำเสนอ การเลือกเรื่องของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ จึงเป็นเรื่องที่สังคมในขณะนั้นให้ความสนใจ หรือส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยรวมนั่นเอง

- ปัจจัยด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสภาพการณ์ในแต่ละสังคม ปัจจัยด้านวัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย โดยเฉพาะการวิจารณ์ความเชื่อทางศาสนาทำได้ยาก หนังสือพิมพ์ต้องมีกรอบในการนำเสนอเนื้อหาเพื่อสร้างความเข้าใจในการอยู่ร่วมกัน ไม่ก่อให้เกิดความแตกแยกในสังคม สะท้อนปัญหาอย่างตรงไปตรงมา เพื่อให้คนในสังคมเข้าใจปัญหาในเรื่องเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ อย่างแท้จริง ตามข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ส่วนการวินิจฉัยเป็นเรื่องของผู้อ่านจะตัดสินใจเอง

- ปัจจัยด้านนโยบายสื่อของรัฐ แต่เดิมสื่อมีข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมน้อย ดังนั้น หนังสือพิมพ์จึงมีมุมมองในกรอบเดียวกับเจ้าหน้าที่รัฐ ที่สื่อไปขอข้อมูลไม่ว่าจะเป็นกระทรวง ทบวง กรม เจ้าหน้าที่ตำรวจ รัฐมนตรี แต่ปัจจุบันหนังสือพิมพ์มีระบบข้อมูลที่เข้มแข็งเพียงพอ มีแหล่งข่าว สำนักข่าว ที่ส่งข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมมากขึ้น ได้ข้อมูลอีกด้านหนึ่ง หรืออาจจะคนละด้านกับ จนท.ของรัฐ จึงทำให้มีวิธีการมองปัญหาแตกต่างจากรัฐ การนำเสนอประเด็นปัญหาจึงแตกต่างกัน มุมมองในการทำข่าวแตกต่างออกไป ทั้งนี้ก็เนื่องด้วยปัจจุบันสื่อมีเสรีภาพเต็มที่ในการนำเสนอข่าว

4. บทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ในฐานะสื่อมวลชนต่อสังคม ทำหน้าที่ได้เหมาะสมหรือไม่เพียงใด

การทำหน้าที่ของหนังสือพิมพ์มีความเหมาะสม เพราะการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย นำเสนอประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละเรื่อง แต่ละกรณี เช่น ปัญหาแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำอาชญากรรม ก็นำเสนอข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ปัญหาที่ต้องเร่งแก้

ไซ ไม่ได้มองว่าชาติพันธุ์เหล่านั้นเป็นปัญหาขัดแย้งเพราะเกิดอคติในชาติพันธุ์ที่ต่างกัน ส่วนการมองปัญหาเป็นการมองอย่างเป็นระบบ โดยมองที่ต้นตอของปัญหา ไม่เหมือนในบางประเทศ เช่น อินโดนีเซีย ที่มีหนังสือพิมพ์ที่สังกัดกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ กลุ่มมุสลิมหัวรุนแรง จึงมีการนำเสนอเนื้อหาที่เบี่ยงเบนไปตามอคติของกลุ่มตน

หนังสือพิมพ์พยายามเป็นกลางในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ แต่ข้อมูล ข้อเท็จจริงที่ได้ในแต่ละด้าน อาจจะไม่ครบถ้วน รอบด้านอย่างเพียงพอ และอาจเกิดปัญหาความไม่ถูกต้อง ความผิดพลาดได้ อันเนื่องมาจากความแตกต่างทางวัฒนธรรม จึงอาจจะมีการวินิจฉัยผิดพลาด โดยปกติคนต่างชาติพันธุ์กันก็จะมีมุมมองที่เกิดจากภูมิหลังที่แตกต่างกันอยู่แล้ว ความผิดพลาดเหล่านี้เราจะแก้ไขและให้ความเป็นธรรมต่อกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ อย่างเต็มที่ เพราะไม่ทราบถึงข้อเท็จจริง โดยเฉพาะกลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความอ่อนไหวต่อการนำเสนอข่าวสารในสังคม เช่น ชาวไทยมุสลิม ซึ่งหนังสือพิมพ์ค่อนข้างจะตอบสนองต่อกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มนี้เป็นพิเศษ

หนังสือพิมพ์เชิงปริมาณ (ไทยรัฐ)

นายสุชิน ตียวัฒน์ หน.ข่าวหน้าหนึ่งหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เป็นผู้มีส่วนในการกำหนดเนื้อหาเชิงปฏิบัติการ ตอบคำถามในประเด็นแนวทางการนำเสนอเนื้อหาของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย ดังนี้

1. แนวทางในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย เดิมไทยรัฐเป็นหนังสือพิมพ์ภาพข่าวอาชญากรรม นำเสนอข่าวอาชญากรรมเป็นหลัก ส่วนข่าวอื่น ๆ เป็นข่าวประกอบ แต่ในปัจจุบันได้มีการปรับเปลี่ยนการนำเสนอโดยมีเนื้อหาต่าง ๆ เช่นเดียวกับสื่อมวลชนโดยทั่วไปที่เป็นตลาดทางความคิดเห็น มีองค์ประกอบส่วนอื่น ๆ เพิ่มขึ้นเพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนมากมาย เช่น ข่าวเศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา สตรี ข่าวต่างประเทศ กีฬา เช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ ในกรณีปกติจึงเน้นการนำเสนอข่าวอาชญากรรมเป็นหลัก

สำหรับแนวทางในการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย ไทยรัฐมีแนวทางที่แน่ชัดในการนำเสนอข่าวด้วยความระมัดระวัง ไม่ให้เกิดความขัดแย้ง ไม่ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นในสังคม งดเว้นในเรื่องการใช้ถ้อยคำ เนื้อหาที่ก่อให้เกิดความแตกแยก เหยียดหยาม

แม้แต่ในบางข่าวหากเห็นว่าล่อแหลมต่อความรู้สึกที่ละเอียดอ่อน จะหลีกเลี่ยงไม่นำเสนอ เช่น กรณีของสรรพนามที่ใช้เรียกชาวไทยมุสลิม จะหลีกเลี่ยงที่จะใช้คำว่าแขก ชาวจีนจะไม่ใช้คำว่าเจ๊ก ใช้คำว่าโจรก่อการร้ายแทนคำว่าโจรมุสลิม เป็นต้น โดยเฉพาะกลุ่มคนที่นับถือศาสนาต่างไปจากชนส่วนใหญ่ในประเทศ จะให้ความระมัดระวังเป็นพิเศษในเรื่องของศาสนา หากมีบางครั้งที่เกิดพลาดไปบ้างก็เป็นไปเพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์

2. ลักษณะการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทย

มองการนำเสนอในเรื่องราวที่เกิดขึ้นจริง มากกว่าเน้นในเรื่องของกลุ่มชน โดยถือว่าเป็นคนไทยคนหนึ่งที่ทำความผิด (ในกรณีที่เป็นข่าวของผู้ที่กระทำผิดกฎหมาย) ไม่แบ่งแยกกลุ่มชน โดยมองว่าไม่มีปัญหาในเรื่องของเชื้อชาติในสังคมไทย ไม่นำเสนอข่าวโดยมีเชื้อชาติเป็นประเด็น เป็นเรื่องของการกระทำของบุคคลหนึ่งเท่านั้น ไทยรัฐเคยได้รับการเตือนให้ใช้คำที่เป็นทางการ เช่นในกรณีของการใช้คำเรียกประเทศลาว ว่าเป็นบ้านที่เมืองน้อง โดยประเทศลาวหมายถึงเมืองน้อง ทางรัฐบาลให้เปลี่ยนเนื่องจากไม่เป็นที่พึงพอใจของประเทศลาว ทางไทยรัฐก็ได้ตระหนักดีถึงความมีศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกันระหว่างคนไทยและคนลาว การเรียกว่าบ้านที่เมืองน้อง ก็เพียงสำนึกถึงความใกล้ชิดระหว่างไทย-ลาวมาช้านาน และเป็นธรรมเนียมไทยที่จะนับญาติกับผู้ที่รู้สึกคุ้นเคย มีความใกล้ชิดกัน การนำเสนอข่าว พาดหัวข่าวโดยเฉพาะในหน้าหนึ่ง ต้องใช้ความระมัดระวังเป็นอย่างมาก แต่ทั้งนี้ก็มีความเห็นว่าสังคมไทยไม่ได้มีปัญหาในการแบ่งแยก กีดกันระหว่างกลุ่มชนในสังคมอยู่แล้ว ทุกกลุ่มชนสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ

3. ปัจจัยใดที่มีผลต่อการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทยเบี่ยงเบนไปจากความเป็นจริง

- ปัจจัยด้านธุรกิจ ไทยรัฐเน้นให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านธุรกิจ ที่ต้องตอบสนองความต้องการของลูกค้าเป็นหลัก เนื่องจากหนังสือพิมพ์ที่เป็นสื่อที่ต้องซื้อ เพราะฉะนั้นผู้อ่านต้องให้ความสนใจ การนำเสนอข่าวต้องเป็นข่าวที่คนส่วนใหญ่ให้ความสนใจ มีผลกระทบที่รุนแรง เป็นเรื่องที่คนส่วนใหญ่จำเป็นต้องรู้ เป็นข่าวที่มีความใหญ่โต ข่าวเกี่ยวกับบุคคลสำคัญ หรือเป็นข่าวที่ใกล้ตัวคน เพราะคนเราจะให้ความสนใจกับสิ่งที่ใกล้ตัว จะเห็นว่าการทำงานระหว่างฝ่ายการตลาดและกองบรรณาธิการจะมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันมาก ทั้งนี้ไทยรัฐเป็นหนังสือพิมพ์ซึ่งมี 6 กรอบ แบ่งตามภูมิภาค ดังนั้นการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์จะมีการนำเสนอแตกต่างกันไปตามแต่ละภูมิภาคที่กลุ่มชนเหล่านั้นอาศัยอยู่มาก เช่น การนำเสนอข่าวชาวเขาจะมีปริมาณมากในกรอบ 2 ดาวซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ไทยรัฐที่ส่งไปจำหน่ายที่ภาคเหนือ ชาวไทยมุสลิมภาคใต้ จะมีการนำเสนอปริมาณมากในกรอบ 3 ดาวซึ่งเป็นฉบับที่ส่งไปจำหน่ายที่ภาคใต้ หรือการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับชาวพม่ามากในกรอบ 5 ดาวที่ส่งไปจำหน่ายที่ภาคตะวันตก เป็นต้น โดยมีข่าว

หลักคือ ชาวเศรษฐกิจ การเมือง สตรี ยืนพื้นเหมือนกันในทุกกรอบ เป็นการนำเสนอข่าวด้วยความ เป็นจริง ตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ไม่มีการเบี่ยงเบน

- ผลจากกระบวนการคัดเลือกข่าว การคัดเลือกข่าวเน้นในเรื่องพื้นที่ ตามภูมิภาคที่ส่งไปจำหน่าย โดยให้ความสำคัญกับข่าว หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละภูมิภาคเป็นหลัก เนื่องจากเห็นว่าเป็นข่าวที่มีผลกระทบต่อคนในภูมิภาคนั้น ย่อมเป็นที่สนใจของคนในท้องถิ่นมากกว่าข่าวในท้องถิ่นอื่น เพราะไทยรัฐเน้นตอบสนองความต้องการของผู้อ่าน ให้มีความใกล้ชิดกับผู้อ่านมากที่สุด และที่สุดผู้อ่านจะได้รับประโยชน์จากข่าวสารไปใช้ในชีวิตประจำวัน

- ปัจจัยด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสภาพการณ์ในแต่ละสังคม ปัจจัยข้อนี้ไม่มีผลต่อการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมไทยเท่าใดนัก จะเห็นได้ว่าไทยรัฐเป็นหนังสือพิมพ์ที่เปิดกว้าง เป็นเวทีให้กับทุกคนและทุกกลุ่มชน เข้ามาร้องทุกข์ ให้กับสาธารณะได้รับรู้ปัญหาอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่แบ่งแยกเชื้อชาติ เรามีกองรับเรื่องร้องทุกข์แยกต่างหากและมี จนท.ประจำตลอดเวลา การนำเสนอข่าวจะคำนึงถึงข้อเท็จจริง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง และจะมีการตรวจสอบข่าว โดยไม่มีอคติทางเชื้อชาติ กลุ่มชาติพันธุ์บางกลุ่มเรามีความรู้ลึกสงสารและเห็นว่าควรได้รับการดูแลมากกว่า แต่บางข่าวหากจะมีข้อผิดพลาดไปบ้าง ก็อาจเกิดจากการได้รับข้อมูลเพียงด้านเดียว การเข้าไม่ถึงแหล่งข่าว หรือการไม่เข้าใจกันอันเนื่องมาจากการสื่อสารทางภาษาที่แตกต่างกัน

- ปัจจัยด้านนโยบายสื่อ รัฐให้อิสระในการนำเสนอข่าวเพียงแต่ในบางครั้งมีการตักเตือนให้ใช้คำที่เหมาะสมต่อทุกกลุ่มชนเท่านั้น แต่ไม่ได้มีการตรวจตราเข้มงวด เป็นเพียงการขอความร่วมมือมากกว่า ข้อผิดพลาดในการนำเสนอข่าวเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในสังคมอาจเป็นเพราะความไม่รู้มากกว่ามีเจตนาในการทำลาย ทั้งนี้เราไม่มีนโยบายตอกลิ้มให้เกิดปัญหา

4. บทบาทหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ในฐานะสื่อมวลชนต่อสังคม ทำหน้าที่ได้เหมาะสมหรือไม่ เพียงใด

ทำหน้าที่ได้เป็นอย่างดี มีความมั่นใจ เพราะหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่จะดำเนินการอะไรที่มีผลกระทบต่อสังคมจะคำนึงถึงการทำหน้าที่ของสื่อเป็นหลัก ด้วยความมีสติ แก้ปัญหาด้วยเหตุผล ไม่ใช่ด้วยกำลัง ไม่ให้เกิดความขัดแย้งในสังคม มีการโน้มน้าวให้เกิดสันติ ไม่นำเสนอข่าวให้คู่กรณีชนกัน นำเสนอข่าวสารด้วยความรับผิดชอบต่อชนทุกกลุ่มในสังคม การนำเสนอข่าว 2 ด้าน จะเกิดความเป็นธรรมที่สุด จะโน้มเอียงเข้าข้างฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่ได้